

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1352/16-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Mateřská škola "Pastelka", Liberec, Švermova 100, příspěvková organizace
Sídlo	Švermova 100, Liberec XX-Ostašov, 460 10 Liberec
E-mail právnické osoby	ms.ostasovska@volny.cz
IČ	71207945
Identifikátor	667000194
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Jana Pospíšilová, ředitelka školy
Zřizovatel	Statutární město Liberec, nám. Dr. E. Beneše 1/1, Liberec I-Staré Město, 460 01 Liberec
Místo inspekční činnosti	Švermova 100/102, Liberec X-Františkov, 460 10 Liberec Stará 107, Liberec XXXIII-Machnín, 460 01 Liberec
Termín inspekční činnosti	29. 6. 2016 – 30. 6. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu mateřské školy a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Zřizovatel požádal inspekční tým, aby komplexní inspekční činnost byla zaměřena zejména na odloučené pracoviště MŠ Machnín.

Charakteristika

Mateřská škola „Pastelka“, Liberec, Švermova 100, příspěvková organizace (dále „škola“ nebo „MŠ“) vznikla 1. 7. 2004 jako právní subjekt s odloučeným pracovištěm MŠ Stará 107, Liberec-Machnín. Součástí obou škol jsou školní jídelny. Dětem jsou poskytována tři jídla – přesnídávka, oběd a svačina. Skladba jídel se odvíjí od výživových norem. Jídelníček je pestrý, děti mají dostatek ovoce a zeleniny. Pitný režim u dětí je zajištěn po celou dobu jejich pobytu ve škole. Škola provozuje pět celodenních tříd. Ve školním roce 2015/2016 nebyl žádný žadatel o přijetí k předškolnímu vzdělávání. Kapacita školy je stanovena na 95 přijatých dětí. Škola nevykazuje žádné dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, ani žádné mimořádně nadané. K termínu inspekční činnosti vzdělává jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami. MŠ navštěvuje 5 dětí s odloženou školní docházkou. Úplata za vzdělávání je stanovena na 550,- Kč měsíčně. Provozní doba obou MŠ je schválena od 6:30 do 16:30 hodin.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Trojtrídni MŠ Švermova 100, Liberec-Ostašov (dále „MŠ Ostašov“) a dvoutrídni MŠ Stará 107, Liberec-Machnín (dále „MŠ Machnín“) se nachází v klidné části města. K MŠ Ostašov byla v roce 1980 postavena přístavba s další třídou. Vstupy do škol jsou zabezpečeny proti vstupu nepovolaných osob kamerovým a telefonním systémem. Třídy jsou světlé, prostornosti dostačující počtu zapsaných dětí. Nábytek splňuje antropometrické a bezpečnostní požadavky, děti mohou ukládat hračky samostatně a přehledně. Pomůcky odpovídají počtu a věku dětí ve třídách. Na budovy škol bezprostředně navazují rozlehlé školní zahrady. Jejich prostor, vybavení pískovišti, herními sestavami a průlezkami přispívá k rozvoji pohybových dovedností dětí. Prostory školy jsou vyzdobeny pracemi dětí. Učitelky prezentují týdenní vzdělávací nabídku na informačních nástěnkách u vstupu do šaten jednotlivých tříd.

Pod vedením **ředitelky školy**, která je ve funkci od srpna 2012, probíhá vzdělávání podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“) s motivačním názvem „S pastelkou vede naše cesta do lesa i města“. V době inspekční činnosti byl v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“). Cílem školy je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy, položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb.

Škola má nastavena pravidla i mechanismy k organizování vlastní činnosti. Řídící systémy včetně formulované krátkodobé vize jsou nastaveny (kontrola, organizace a priority k dosažení vytyčených cílů). Dle slov ředitelky školy má na MŠ Machnín pro jejich kontrolu pevně vymezeno úterý, další kontroly provádí neohlášeně dvakrát do týdne, a jsou zaznamenány v třídních knihách.

Škola vede ve školní matrice všechny požadované údaje o dítěti. Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání probíhá ve správním řízení dle stanovených kritérií, která správně upřednostňují děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky.

Kontrolní činnost ředitelka školy plánuje. Hospitační činnost provádí ředitelka školy dle schváleného kontrolního plánu. Sleduje přípravu, podmínky vzdělávání, motivaci dětí, třídní klima a průběh činností. Po ukončení hospitace probíhá s učitelkami rozbor

s doporučeními pro další práci ředitelkou školy. V tomto školním roce byla uskutečněna hospitace u každé učitelky. Evaluační zprávy vzhledem k vzdělávací činnosti byly předloženy v podobě hodnotících listů. Ze zápisů z pedagogických rad vyplývá, že se zde řešily organizační záležitosti, a projednávala se vzdělávací činnost školy.

Pedagogický sbor tvoří sedm plně kvalifikovaných pedagogů včetně ředitelky školy s přepočteným úvazkem 7,8%. Ředitelka školy podporuje zájem pedagogů o vzdělávání tak, aby jeho výsledky přispívaly ke zkvalitnění vzdělávacích procesů. Společně s pedagogy se účastní a vybírá pro další vzdělávání zejména akreditované kurzy a semináře tak, aby jejich konání příliš nezasahovalo do přímé vzdělávací práce. Učitelkám, které nastoupily v září 2015, bylo umožněno se účastnit celkem pěti akreditovaných seminářů.

Školní řád škola vypracovala a seznámila zaměstnance školy a zákonné zástupce dětí na začátku školního roku. Pozorováním bylo zjištěno, že ředitelka školy převážně komunikuje na své kmenové škole, ale zákonní zástupci z MŠ Machnín mají možnost si sjednat osobní schůzku. Ředitelka školy svolává třídní schůzky, na kterých seznamuje rodiče s řády školy, organizací školy a plánovanými akcemi na školní rok. Organizace školy i akce jsou přístupné na nástěnkách u tříd škol. Na pedagogických radách a provozních poradách, které svolává ředitelka školy, řeší pedagogický proces vzdělávání a organizaci provozu. Zaměstnanci znají své kompetence a plní své úkoly, které ředitelka zakotvila ve vnitřních organizačních směrnících.

Bezpečné prostředí škola zajišťuje prováděním pravidelných kontrol a revizí technických zařízení a herních prvků na zahradě. Škola vede evidenci úrazů dětí a záznamy o úrazech jsou ČŠI zasílány. Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí ve škole jsou stanoveny ve školním řádu a v dalších interních předpisech školy, vypracovaných na základě vyhodnocených rizik. Všichni zaměstnanci školy byli prokazatelně proškoleni o BOZ a byli seznámeni s interními předpisy vztahujícími se k BOZ dětí. Poučení dětí zaznamenané v třídních knihách bylo provedeno na začátku školního roku a dále předcházelo následným činnostem souvisejícím s výchovou a vzděláváním.

Mateřská škola je zcela naplněna, což jí zaručuje optimální financování prostřednictvím státního rozpočtu. Tento zdroj zaujímá téměř $\frac{3}{4}$ celkového rozpočtu školy a je využíván v souladu se svým účelem, zejména na platy. Škola čerpá finanční prostředky v rámci rozvojových programů vyhlášených MŠMT. K pokrytí provozních výdajů, včetně zajištění provozuschopnosti budovy i ostatního majetku, škola využívá příspěvek od zřizovatele. V ostatních zdrojích se odráží především úplata za výchovu a v zdělávání a školské služby (stravování dětí).

Škola na očekávané úrovni spolupracuje se zákonnými zástupci dětí (každodenní setkávání, tvořivé dílničky, slavnosti) a se zřizovatelem, policií a hasičským záchranným sborem. Pro rozšíření nabídky činností spolupracuje škola se základními školami v Liberci – Ostašov a Liberci-Machnín, aby docházelo ke zlepšování připravenosti dětí na vstup do základního vzdělávání.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Vzdělávání probíhá dle platného ŠVP PV, který byl zpracován na dobu dvou let. Učitelky jej s mírou osobní volby a tvořivosti dále rozpracovávají do třídních vzdělávacích programů (dále „TVP“), které zohledňují možnosti, schopnosti i individuální předpoklady jednotlivých dětí na třídě. V rámci inspekční činnosti byly ve škole průřezově hospitovány celodenní vzdělávací aktivity ve všech třídách. Vzdělávací proces byl posuzován v souvislosti s třídní dokumentací a s ohledem na fyziologické, kognitivní, sociální

i emocionální potřeby dětí jednotlivých tříd. TVP **obou MŠ** jsou zpracovány konkrétně na podmínky třídy, děti jsou tedy vzdělávány s ohledem na konkretizované očekávané výstupy. Program tříd byl realizován ve formě dílčích tematických bloků a na základě předem vymezených témat.

V **MŠ Ostašov** pedagogové byli na přímou vzdělávací práci připraveni, pro uskutečnění činností měli dostatek didaktického materiálu, hraček i pomůcek.

Spontánní činnosti probíhaly od příchodu dětí do školy, učitelky je kombinovaly s částečně řízenými činnostmi a individuálními aktivitami. Učitelky připravovaly situace tak, aby děti měly možnost volby dle svých vnitřních zájmů. Nabídka činností obsahovala intelektuální a konstruktivní aktivity. Pedagogové kladli důraz na získávání znalostí a upevňování dovedností. Prostor pro hru byl dostatečný, děti měly možnost volby mezi rušnými nebo klidnějšími hrami v koutcích. Pohybové aktivity podporující rozvoj základních pohybových dovedností a orientaci v prostoru byly uplatňovány v průběhu dne a výrazněji při vycházkách do okolí a sezónních činnostech. V rámci sebeobsluhy děti téměř samostatně zvládaly úklidové práce. Byla zaznamenána dobrá úroveň vzhledem k podpoře a rozvoji dětské samostatnosti při stravování. Děti nejsou do jídla nuceny, starší děti stolují příborem. Učitelky korigují správné sezení u stolů. Hygiena probíhá průběžně, děti ji provádějí samostatně. Ve sledovaných řízených a didakticky zacílených činnostech byly děti seznamovány se světem lidí s přírodou. Požadavky, které pedagogové na děti kladli, byly úměrné jejich věku a schopnostem, směřovaly ke splnění očekávaných kompetencí. Učitelky diferencovaly náročnost úkolů podle věku a schopností dětí. Zvolená organizace předškolního vzdělávání poskytovala dostatečný prostor pro záměrné učení. Řízené činnosti probíhaly jak frontálně, skupinově, individuálně, kooperativně včetně samostatné práce dětí. Pobyt venku je zařazován pravidelně dle povětrnostních podmínek. Děti využívají nejen školní zahradu se stávajícím vybavením a přenosným tělovýchovným náčiním, ale také okolní přírodní prostředí a pomůcky např. k pozorování drobných živočichů a rostlin. V době odpoledního odpočinku jsou dětem předčítány pohádky. Dětem s nižší potřebou spánku jsou nabízeny klidové činnosti mimo lehátko, děti nejsou ke spánku nuceny. Organizace dne vycházela ze struktury činností, která je dostatečně pružná, umožňuje učitelkám reagovat na individuální možnosti dětí a na jejich aktuální potřeby. Organizace vzdělávání probíhala v klidné a pozitivní atmosféře, s vlídným přístupem učitelek k dětem. Ve třídách jsou uplatňována přehledná pravidla, která dětem umožňují orientaci v prostředí a režimu dne. O riziku šikany škola informuje děti převážně vysvětlováním učitelek při situačních činnostech.

V **MŠ Machnín** vzdělávání dětí probíhalo převážně tradičním způsobem, tzn. členěním na spontánní a řízené činnosti. Průběh vzdělávání se vyznačoval snahou o navození radostné atmosféry podporující přátelské klima ve třídách. V průběhu vzdělávání byly u dvou učitelek s nižší pedagogickou praxí zjištěny rezervy ve využívání forem a metod práce, které by vedly k intenzivnějšímu prožitku daného tématu. Při spontánních činnostech byla nabídka hraček, pomůcek a materiálů pro děti vhodná. Byla zaznamenána nevyváženost spontánních a řízených činností. Děti neměly možnost samostatně zasahovat do denního programu.

Pohybové aktivity zaměřené na zdravotní prevenci byly přizpůsobeny omezeným prostorám třídy, a realizace rušnějších pohybových aktivit byla přenesena na dobu pobytu venku. Očekávané úrovně dosahovaly děti i v sebeobsluze a stravování, děti zvládaly jednoduché praktické činnosti a úklidové práce. Do jídla nebyly nuceny. Malou pozornost učitelky věnují správnému sezení dětí u stolečků. Ve sledovaných řízených a didakticky zacílených činnostech, které probíhaly dle třídních vzdělávacích programů, byly děti v obou MŠ seznamovány se světem lidí. Dvě pedagogické pracovnice nebyly na svou práci náležitě připraveny. Patrná byla snaha vycházet z dosavadních znalostí a zkušeností dětí.

Dopolední řízené činnosti trvaly nepřiměřeně dlouho, což vedlo k neopodstatněnému zkracování pobytů venku a nižší akceptaci vývojových specifíků dětí předškolního věku. Využívaly tradiční formy práce s dětmi, které v heterogenních třídách minimálně zohledňovaly diferenciaci úkolů dle věku dětí. Byla zaznamenána absence aktivit podporující objevování, experimentování, učení pokusem a omylem. Děti nejsou vedeny k sebehodnocení, učitelky shrnují závěry činností bez zpětné vazby, což nepřispívá k efektivní podpoře individuálních a specifických možností rozvoje dítěte. Inovativní metody byly shledány inspekčním týmem při hospitační činnosti u učitelky s dlouholetou pedagogickou praxí. Prvky diskriminace na obou školách nebyly zaznamenány.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu vyžaduje zlepšení.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

V průběhu hospitací ve sledovaných oblastech odpovídaly výsledky dětí jejich věkovým a individuálním schopnostem. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání vychází z evaluačního systému, který tvoří součást ŠVP PV. Učitelky získávají informace o vzdělávacích pokrocích dětí, které zaznamenávají do individuálních záznamů o dětech. Portfolia prací dětí jsou uchovávána po celou dobu docházky dětí do MŠ. Snahou školy je vzdělávat děti v rozsahu jejich schopností a možností tak, aby dosahovaly maximálního možného úspěchu. K rovnoměrnému rozvoji osobnosti všech dětí přispívá každodenní příprava učitelek na vzdělávací práci v **MŠ Ostašov**. Pracovníci školy vytvářejí pro každé dítě rovné příležitosti k jeho zapojení do kolektivu ostatních dětí. Z předložené dokumentace a přímého pozorování vzdělávacího procesu vyplynulo, že dosažená úroveň vzdělávání odpovídá očekávaným kompetencím dítěte přecházejícího do základního vzdělávání. Dle vyjádření ředitelky, ŠVP PV i zápisu z třídních schůzek vyplývá, že rodiče mají možnost s učitelkami konzultovat vzdělávací výsledky a potřeby svých dětí. Zápisy v třídních knihách **MŠ Machnín** nedokladují skutečně prováděné vzdělávací činnosti v průběhu celého dne. Nemalou pozornost MŠ věnuje v rámci své činnosti zprostředkování kulturních, sportovních a společenských zájmových aktivit dětí, které korespondují s tematickým zaměřením TVP. Škola poskytuje odpovídající základ pro přirozený přechod dítěte na vyšší stupeň vzdělávání na očekávané úrovni.

K prevenci případné školní neúspěšnosti a dětem vyžadující speciální vzdělávací potřeby přispívá spolupráce s odborníky. Poradenské služby jsou zajišťovány prostřednictvím pedagogicko-psychologické poradny, která zjišťuje školní zralost u dětí před vstupem do základní školy. MŠ dle svých možností vhodně prezentuje svou činnost na různých akcích pořádaných společně s rodiči MŠ. Výsledky těchto akcí jsou zveřejňovány na webových stránkách školy a v prostorách školy. Každá škola má zavedenou e-mailovou adresu pro komunikaci učitelek s rodiči.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu mají očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- *Podnětnost prostředí interiéru školy, které poskytuje dětem vhodné podmínky ke vzdělávání a rozvoji estetického vnímání (MŠ Ostašov).*
- *Třídní vzdělávací programy odpovídaly svým obsahem věku a potřebám dětí konkrétní třídy.*

- *Aktivní účast pedagogických pracovníků obou MŠ v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků a jeho podpora ze strany ředitelky školy.*
- *Tvořivá spolupráce se zákonnými zástupci (MŠ Ostašov).*

Slabé stránky

- *Nízký výskyt rozvoje sebehodnocení a vzájemného hodnocení dětí (MŠ Machnín).*
- *Zápisy v třídních knihách neodpovídají plánovaným činnostem v třídních vzdělávacích programech (MŠ Machnín).*

Návrhy na zlepšení (udržení) stavu

- *Pravidelně zařazovat sebehodnocení a vzájemné hodnocení dětí ke zvýšení efektivity vzdělávání (MŠ Machnín).*
- *Rozšířit nabídku vzdělávacích metod o prožitkové učení, a tím více reagovat na aktivitu a tvořivost dětí (MŠ Machnín).*
- *Přijímat opatření ke zvyšování kvality vzdělávacího procesu vyvážením řízených a spontánních činností (MŠ Machnín).*
- *Zaměřit se na využití záznamů o dětech ve prospěch individualizovaného vzdělávání (MŠ Machnín).*

Hodnocení vývoje

- *Od poslední inspekční činnosti v roce 2014 došlo na MŠ Machnín k obměně personálního obsazení (školnice, 4 pedagogové) a obnovení školní zahrady. V době inspekční činnosti byl pedagogický sbor plně kvalifikovaný. Zlepšilo se vybavení didaktickými pomůckami a hračkami na obou pracovištích.*

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace mateřské školy Liberec, Ostašovská 100, příspěvková organizace č. j. 03/2009/ZL/MŠ ze dne 11. 11. 2009, s účinností od 1. 11. 2009
2. Rozhodnutí Krajského úřadu libereckého kraje čj. OŠMTS – 062/2011- RZS ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 26. 9. 2011, s účinností od 1. 10. 2011
3. Jmenování ze dne 20. 6. 2012, s účinností od 1. 8. 2012
4. Výkazy S 1-01, R 13-01 o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2015 ze dne 1. 10. 2015
5. Školní řád ze dne a s účinností od 1. 9. 2015 (MŠ Machnín, MŠ Ostašov)
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „S pastelkou vede naše cesta do lesa i města“ čj. MŠ/18/2014 platnost od 1. 9. 2015 do 31. 8. 2016
7. Inspekční zpráva ČŠIL- 535/14-L
8. Třídní vzdělávací programy 2015/2016, k termínu inspekce
9. Hodnotící listy, k termínu inspekce
10. Individuální záznamy o dětech, Záznamy o dětech, k termínu inspekce

11. Individuální vzdělávací plán pro integrované dítě 2015/2016
12. Plán kontrolní činnosti ředitelky školní rok 2015-16, k termínu inspekce
13. Plán kontrolní činnosti pro školní rok 2015/2016, ze dne 1. 9. 2015
14. Záznamové archy pro hospitaci, k termínu inspekce
15. Výroční zpráva školy za školní rok 2014/2015 čj. 126/08/15, ze dne 28. 8. 2014
16. Třídní knihy MŠ ve školním roce 2015/2016, k termínu inspekce
17. Docházky dětí ve školním roce 2015/2016, k termínu inspekce
18. Docházka pedagogických pracovníků MŠ Machnín červen 2016
19. Personální dokumentace všech pedagogických pracovníků školy
20. Poučení dětí o bezpečném chování v MŠ (v třídních knihách), k termínu inspekce
21. Hlášení o akci s dětmi, ze dne 2. 6. 2016
22. Školní matrika MŠ –Evidenční listy pro děti v MŠ, k termínu inspekce
23. Osobní spisy dětí (Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, Rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole), k termínu inspekce
24. Výtvarné, pracovní a grafomotorické záznamy vedené ve školním roce 2015/2016, k termínu inspekce
25. Plán dalšího vzdělávání, školní rok 2015/2016, k termínu inspekce
26. Certifikáty dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, k termínu inspekce
27. Zápisy z provozních a pedagogických rad, k termínu inspekce
28. Zápisy z pedagogicko organizačních porad, s podpisy zaměstnanců – seznámení se směrnicí, školním řádem
29. Zápisy z třídních schůzek pro rodiče ze dne 9. 9. 2015 včetně prezenční listiny (seznámení se školním řádem)
30. Bezpečnostní opatření při práci s dětmi v MŠ, ze dne 1. 9. 2015
31. Bezpečnost dětí při pobytu venku a k realizaci dalších aktivit mimo budovu školy, k termínu inspekce
32. Knihy úrazů za školní rok vedené od 1. 9. 2010
33. Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2015
34. Hlavní účetní kniha rok 2015
35. Hodnocení rizik ve vztahu k bezpečnosti dětí a opatření k omezení rizik
36. Doklady o školení zaměstnanců v oblasti BOZ dětí, k termínu inspekce

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivana Radová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Radová v. r.

Mgr. Jana Kolínská, školní inspektorka

Mgr. Jana Kolínská v. r.

Bc. Naděžda Červová, školní inspektorka

Bc. Naděžda Červová v. r.

V Ostravě 5. 7. 2016

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Jana Pospíšilová, ředitelka školy

Jana Pospíšilová v. r.

V Liberci 28. 7. 2016